

MIĘDZYNARODOWY
FESTIWAL
SZTUKI WOKALNEJ
im. ADY SARI

XV
MIĘDZYNARODOWY
FESTIWAL
i XIII KONKURS
SZTUKI WOKALNEJ
im. ADY SARI
„SZTUKA WOKALNA
EUROPY ŚRODKOWEJ”

MAŁOPOLSKIE CENTRUM
KULTURY SOKÓŁ
UL. DŁUGOSZA 3
33-300 NOWY SĄCZ
TEL. 018 44 82 636
FAX. 018 44 82 611

press@adasari.pl

www.adasari.pl

SOKÓŁ
Małopolski Centrum Kultury

Projekt współfinansowany
ze środków Unii Europejskiej
z Europejskiego Funduszu
Rozwoju Regionalnego w ramach
Małopolskiego Regionalnego
Programu Operacyjnego na lata
2007-2013.

Premiera ocalałej z Auschwitz opery „Cesarz Atlantydy” Victora Ullmana w inscenizacji Opery Krakowskiej zainauguruje dziś w Nowym Sączu XV Międzynarodowy Festiwal i XIII Konkurs Sztuki Wokalnej im. Ady Sari. W jego ramach do 3 maja pokazanych zostanie 7 spektakli, przygotowanych przez wiodące sceny Europy Środkowej. W niedzielę zaś na konkursową scenę wkroczy 70 najzdolniejszych studentów i absolwentów wydziałów wokalnych i wokально-aktorskich polskich i zagranicznych uczelni z 14 krajów, w tym m.in. z Syrii, Chorwacji, Hiszpanii, Rosji, Korei Południowej, Słowacji, Niemiec i Austrii.

Nowosądecki festiwal organizowany jest w tym roku pod hasłem „Sztuka wokalna Europy Środkowej”. W warstwie koncertowej festiwal jest bowiem jedynym w swoim rodzaju przeglądem osiągnięć europejskich scen operowych, natomiast Międzynarodowy Konkurs imienia wielkiej polskiej śpiewaczki to jedna z bardziej prestiżowych tego typu konkurencji w Europie. To właśnie tu, w Nowym Sączu pierwsze sceniczne szlify zdobywali tej klasy śpiewacy, co: Andrzej Dobber, Jolanta Wrożyna, Zofia Kilanowicz, Wojciech Gierlach, Anna Lubańska, Piotr Beczała czy Iwona Sobotka, rozstawiający Polskę talentem na najważniejszych scenach operowych świata. To właśnie tu, raz na dwa lata zjeżdżają największe wokalne autorytety, by wyłaniać z europejskiej młodzieży artystycznej największe talenty. Co dwa lata kompetentne oceny jury –zasiadały w nim takie gwiazdy, jak m.in. Luigi Alva, Birgit Nilsson, Walter Berry, Ileana Cotrubas – a także wysokie standardy tej konkurencji przyciągają kilkudziesięciu młodych śpiewaków z różnych stron świata. W tym konkursie wokaliści muszą wykazać się nie tylko doskonałą techniką śpiewu, ale i znajomością różnych stylów i gatunków muzycznych. Nagrodą jest nie tylko tytuł laureata i nagroda pieniężna – w tym roku dla I Nagrody w kategorii głosów męskich i żeńskich przewidziano 5000 euro, ale też szansa na atrakcyjny angaż i rozwój kariery. – Od pierwszej edycji, w 1985 roku, uczestników konkursu ocenia międzynarodowe jury w oparciu o najlepsze wzorce – powiedziała na dzisiejszej konferencji prasowej dyrektor artystyczny Festiwalu i przewodnicząca jury prof. Helena Łazarska, wybitna śpiewaczka i pedagog, profesor Mozarteum w Salzburgu i Universität für Musik und Darstellende Kunst w Wiedniu. – Dziś każdy prawie śpiewak oczekuje od konkursu bardziej promocji aniżeli nagród pieniężnych. Stąd też w jury Konkursu im. Ady Sari zasiadają wybitne osobistości świata muzyki, ale też dyrektorzy i menedżerowie najlepszych scen operowych. Oceniają młodych artystów w systemie punktowym, wypracowanym w oparciu o najlepsze wzorce – konkurs „Belvedere” w Wiedniu i s’ Hertogenbosch w Holandii.

Dziś wieczorem wielka inauguracja XV Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Wokalnej im. Ady Sari w Nowym Sączu i premiera wyjątkowego utworu – opery „Cesarz Atlantydy lub odmowa śmierci” Victora Ullmana (1898-1944), kompozytora który zginął w Auschwitz-Birkenau, a partytura jego dzieła cudem ocalała z obozu koncentracyjnego. W spektaklu, w inscenizacji Opery Krakowskiej, wezmą udział laureaci Konkursów im. Ady Sari, m.in. Anna Lubańska, Stanisław Kierner, Adam Zdunikowski i Agnieszka Tomaszewska

Premierę krakowskiej inscenizacji wyreżyserowała Beata Redo-Dobber, a scenografię opracował jeden z najlepszych polskich artystów – Marek Braun. Victor Ullmann – Czech, żydowskiego pochodzenia, uważany jest za jednego z najważniejszych kompozytorów muzyki współczesnej. Kształcił się u Arnolda Schönberga, był asystentem Alexandra Zemlinskiego. Po krótkim pobycie w Stuttgarcie, powrócił do Pragi, gdzie został mianowany dyrygentem Nowego Teatru Niemieckiego. W 1942 roku trafił do obozu koncentracyjnego w Teresinie, nie przestał jednak komponować, organizował koncerty dla współwięźniów. W obozie napisał ok. 20 utworów, w tym 3 sonaty fortepianowe, pieśni chóralne, a także wiele pieśni do tekstów żydowskich, hebrajskich, poezji Hölderlina, Meyera, Trakla i Rilkego.

„Cesarz Atlantydy lub odmowa śmierci” to najśłynniejszy utwór Victora Ullmana. Napisany został w 1944 roku w Teresinie do libretta jednego z towarzyszy niedoli – Petera Kiena. Opery nigdy nie wystawiono w obozie, a w październiku tego samego roku kompozytora deportowano do Auschwitz, podobnie jak młodego twórcę libretta. Ullmanowi w ostatniej chwili odradzono zabrania partytury. Obaj twórcy zginęli w Oświęcimiu, ale rękopis opery ocalał dzięki pewnemu więźniowi i po wielu latach został odnaleziony w Londynie. Premiera „Cesarza” odbyła się dopiero po 30 latach, w Amsterdamie, w Bellevue Theater w 1975 roku. Stworzony w tak ekstremalnych warunkach utwór na siedmiu

solistów i mały zespół instrumentalny imponuje bogactwem muzycznego arsenału, w którym tradycyjne formy operowe przeplatają się z tańcami o jazzowych rytmach, piosenkami wyjętymi jakby z teatru Kurta Weilla, a nawet dodekafonią. W nutach alegorycznej opowieści o Cesarzu Atlantydy, żądnym ogólnoswiatowej wojny, kompozytor ukrył tragiczną rzeczywistość. Do najśłynniejszych realizacji opery należą produkcje z Berlina (1989) i Monachium (1992/3).